

DOPORUČENÍ PRO FORMÁLNÍ A GRAFICKÉ ÚPRAVY VYSOKOŠKOLSKÉ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE (diplomové, bakalářské, dizertační a habilitační práce)

Lze rámcově využít předdefinované šablony pro grafickou úpravu prací (formát doc) – viz <https://www.lf3.cuni.cz/3LF-318.html>

1. FORMÁLNÍ NÁLEŽITOSTI PRÁCE

Práce musí obsahovat:

- 1. Titulní list práce** – 1. strana.
List, kde jsou uváděny údaje o vysoké škole a pracovišti fakulty s logem 3.LF příp. UK, na které je práce podávána, názvu práce v českém a anglickém jazyce, podnázvu, jménu autora a roku vypracování.
- 2. Informace o autorovi** (jméno, studijní program, obor), **školiteli** (jméno, pracoviště) a **případně datum obhajoby** (předpokládané obhajoby) – 2. strana.
- 3. Prohlášení o autorství** - 3. strana.
Vlastnoručně podepsaná právní část, ve které autor označuje práci za svoje dílo; potvrzuje, úplnost uvedení všech použitých zdrojů; potvrzuje souhlas se zpřístupněním práce v knihovnách; potvrzuje, že elektronická verze uložená v digitálním repozitáři UK je totožná s odevzdanou tištěnou verzí.
- 4. Poděkování – nepovinné** – 4. strana.
- 5. Obsah** – 5. strana.
- 6. Úvod** – na nové stránce.
- 7. Vlastní text práce je členěný na kapitoly a podkapitoly**
Struktura, členění, rozsah a šíře záběru popisované problematiky vždy vychází ze specifických zvyklostí jednotlivých vědních oborů, studijních programů a typem práce. (Jiný rozsah a pojetí při zpracování odborného tématu platí pro bakalářské práce, jiný pro habilitační a disertační práce.) Struktura a členění práce je vhodné vždy konzultovat se svým vedoucím práce nebo školitelem. Vždy však při koncipování struktury a členění vlastního textu by měl být uplatněn logický, systematický a přehledný pohled popisované problematiky.
- 8. Závěr.**
- 9. Souhrn – summary v českém i anglickém jazyce.**
Krátký, jednostránkový souhrn obsahu práce.
- 10. Seznam použité literatury – citace dle ČSN ISO 690** platná od 1. dubna 2011 – viz <https://www.lf3.cuni.cz/3LFSVI-89.html>
- 11. Seznam tabulek, obrázků, grafů** – nepovinné.
- 12. Seznam příloh** – nepovinné.
- 13. Přílohy** – nepovinné.

1.1 Vzhled stran

Formátování dokumentu

Formát papíru A4

Okraj zleva: 4 cm, okraj zprava: 3 cm (doporučené, levý okraj vždy širší kvůli vazbě)

Horní okraj: 3 cm, dolní okraj: 3 cm (doporučené)

Odsazení prvního řádku odstavce: 1,25 cm (doporučené)

Řádkování: 1,5 (doporučené)

Zarovnání: vlastní text, včetně závěru a souhrnů do bloku

titulní strana, 2. strana s informacemi o autorovi, seznamy použité literatury, tabulek - vlevo

Velikost písma - běžný text: 12 b

Velikost nadpisu: 14 b

Typ písma – běžně užívané (patkové i nepatkové písmo – Times New Roman, Arial, Verdana, Calibri, Cambria, apod.) Nepoužívat příliš mnoho různých typů písmen.

Číslování stran – arabskými číslicemi průběžně od začátku textu práce do konce celé práce. Na titulní straně se číslo strany neuvádí. Obvykle číslování začíná až od obsahu, avšak je možné uvést číslo strany již od druhé strany s informacemi o autorovi. Číslo stran u vložených příloh je možné, v případě potřeby, uvádět i jako samostatně číslované. Preferováno je však průběžné číslování stran včetně příloh.

2. GRAFICKÁ ÚPRAVA TEXTU

2.1 Členění do kapitol a částí

K číslování částí používáme vždy jen arabské číslice. Používá se hierarchická desetinná struktura, viz příklad:

- 1 Úvod do problematiky práce v domácnosti
 - 1.1 Nejčastější úkony v domácnosti
 - 1.2 Dělbá práce mezi manžely
 - 1.2.1 Podíl žen na domácích pracích
 - 1.2.2 Podíl mužů na domácích pracích

2.2 Nejběžnější interpunkce

Tečka .

Tečka je interpunkční znaménko, které ukončuje větu jako základní logický celek. Tečku nepíšeme za nadpisy. Pokud píšeme do závorky poznámku jako celou větu, také ji ukončíme tečkou. Za tečkou se dělá mezera. **Před tečkou nikoliv.**

Středník ;

Používáme ho pro rozdělení věty – významem je silnější než čárka, ale slabší než tečka.

Otazník ?

Je namístě u řečnických a podobných otázek. Např. Je klonování etickým problémem?

Dvojtečky :

Dvojtečka uvozuje následující typy textů: a) citát nebo přímou řeč (přímá řeč začíná po dvojtečce velkým písmenem) b) výčet. Před dvojtečkou se nepíše mezera, za dvojtečkou ano.

Tři tečky ...

Používají se jako zástupný znak pro vynechaný text. Např. Autor uvádí možnou aplikaci přípravku pro zpracování kovů (hliník, ocel ...).

2.3 Tabulky a obrázky v textu

Při zařazování obrázků a tabulek do textu je nutné zvážit následující:

- a) Je skutečně nutné zařadit obrázek do textu? Nebyl by vhodnější v příloze?
- b) Nakolik pomůže obrázek objasnit smysl textu?

Tabulky i obrázky uváděné v textu musí být očíslovány. (Např. Tab. 1, Obr. 2). Lze se na ně v textu lépe odkazovat. Případný seznam s čísly obrázků a čísly tabulek na konci práci by měl obsahovat všechny očíslované tabulky nebo obrázky, které jsou v textu uvedeny.

Titulek (nadpis) společně s číslem obrázku nebo tabulky umístíme **nad tabulkou nebo obrázkem**. Např. *Obr. 1 Vývoj znečištění řek v letech 1920-1980.*

Pokud je obrázek umístěn v textu, měl by mít také odpovídající velikost. Žádný obrázek by svou velikostí neměl přesáhnout velikost jednu čtvrtinu stránky. Pokud je zapotřebí větší formát, patří takováto grafika do příloh, například naskenované dotazníky. Nejvhodnějším formátem pro barevné obrázky do textu je JPG nebo GIF. Další formáty jako např. TIFF, BMP nejsou vhodné pro vkládání do textu pro svoji velikost (použití pro grafické úpravy; zařazením do textu se zbytečně zvyšuje objem dat).

U obrázku a tabulek, pokud jsou přebírány z nějakého zdroje – musí být napsána identifikace zdroje, odkud byl obrázek či tabulka čerpán

Např. Obr. 1 Vývoj cen akcií společnosti Mitsubishi Tokyo Financial Group, Inc. dne 22.7.2003

Zdroj: http://www.mtfg.co.jp/english/stock_price/index.html

3. CITOVÁNÍ LITERATURY

Citace je stručný, avšak přesně identifikující bibliografický záznam, který **přesně** odkazuje a identifikuje jiný použitý zdroj při zpracování práce (např. publikace – tj. kniha, článek z časopisu, kapitola z knihy, internetový zdroj apod.)

Způsob zápisu citace použité přímo ve vlastním textu se odlišuje od zápisu stejné citace v seznamu použité literatury.

Pro citaci použitou ve vlastním textu se nejčastěji používá tzv. forma číselného odkazu, a to buď v kulatých nebo hranatých závorkách – tento způsob odkazování je nejjednodušší, proto jej doporučujeme používat.

Dalším způsobem zápisu je varianta s příjmením autora a rokem vydání, popř. i s číslem strany/stran, na kterých je odkazovaná informace uvedena.

V seznamu použité literatury se uvádí citace celého dokumentu (např. celá kniha, celá kapitola, celý článek).

Dokumenty - zdroje citované ve vlastním textu se **MUSÍ VŽDY** objevit i v seznamu použité literatury, stejně tak **MUSÍ BÝT VŽDY VŠECHNY** práce ze seznamu literatury odcitovány alespoň jednou v textu.

3.1 Odkazy na citace v textu

Odkaz na literaturu ve vlastním textu vede k dohledání kompletní citace. V textu jsou označeny buď:

a) **číselným odkazem**, který odkazuje na čísla práce uvedená v seznamu literatury. Může se uvádět v závorkách kulatých (1), či hranatých [1], nebo jako horní index¹.

Příklad: Ve statistické studii Českého statistického ústavu je uváděno 150 žen v domácnosti (1).

Příklad: Ve statistické studii Českého statistického ústavu je uváděno 150 žen v domácnosti [1].

Příklad: Ve statistické studii Českého statistického ústavu je uváděno 150 žen v domácnosti¹.

b) **jménem autora/autorů a rokem publikace**, které/á odkazuje/i na práci uvedené v seznamu literatury, tzv. harvardský systém. Zde může být několik variant:

- Jméno tvůrce a rok vydání jsou uvedeny v textu ve formě (jméno, datum). Pokud je nutné uvést dva či více zdrojů, uvádějí se v jedné kulaté závorkách a oddělují se středníkem.

Příklad: Ve statistické studii Českého statistického ústavu je uváděno 150 žen v domácnosti (Černý, 2002; Veselá a Novák, 2004; Zavadlíková a kol., 2010; Novák et al., 2021).

- Pokud se jméno tvůrce vyskytuje v textu, následuje pouze rok v kulatých závorkách.

Příklad: Černá (2002) ve své studii uvádí, že je nutné citovat správně.

- V případě, že se při citování odkazujeme pouze na jednu určitou stránku, či rozsah stránek, uvádíme tyto stránky po čárce za rokem.

Příklad: Ve statistické studii Českého statistického ústavu je uváděno 150 žen v domácnosti (Černý, 2002, s. 27; Obruba et al., 2018, s. 147-149). Černá (2002, s. 18) ve své studii uvádí, že je nutné citovat správně.

- Pokud mají dva nebo více zdrojů stejného prvního autora i rok vydání, odlišujeme je malými písmeny

abecedy přiřazenými k roku vydání. V takovém případě se písmena uvádí i v seznamu literatury.
Příklad: Kolitida vyvolaná *Clostridium difficile* je infekční choroba různé závažnosti, která může probíhat jako banální průjmové onemocnění (Beneš et al., 2014b).

V seznamu použité literatury jsou pak práce uvedeny následovně:

BENEŠ, Jiří; GALSKÝ, Jan; ZAKHAROV, Sergey; STEJSKAL, František. Pohotovostní zásoba život zachraňujících antiinfektiv. *Klinická mikrobiologie a infekční lékařství*. 2014a, **20**(2), 43-49. ISSN 1211-264X.

BENEŠ, Jiří; HUSA, Petr; NYČ, Otakar; POLÍVKOVÁ, Sylvia. Doporučený postup diagnostiky a léčby kolitidy vyvolané *Clostridium difficile*. *Klinická mikrobiologie a infekční lékařství*. 2014b, **20**(2), 56-66. ISSN 1211-264X.

3.2 Zápis citací v seznamu literatury dle ČSN ISO 690:2011

Naleznete na stránce SVI 3.LF pod navigací Jak psát citace - přímý link: <https://www.lf3.cuni.cz/3LFSVI-89.html>

Nejběžnější příklady:

Kniha

Povinné údaje a typografie podle ISO 690:2011.

Tvůrce (PŘÍJMENÍ, Jméno). *Název publikace*. Vydání. Další tvůrce. Místo: nakladatel, rok. Edice, číslo edice. ISBN.

Příklad:

NOVÁK, Jan. *Učebnice*. 6. vyd. České Budějovice: Kopp, 2009. ISBN 978-80-7232-381-8.

POLÁK, Jiří, ed. *Dějiny*. Brno: Centrum, 2002. Dějiny, kultura, Sv. 5. ISBN 80-7325-006-3.

Článek v časopise

Povinné údaje a typografie podle ISO 690:2011.

Autor (PŘÍJMENÍ, Jméno). *Název článku*. *Název časopisu*. Rok, číslování, strany. ISSN. DOI

Příklad:

BENEŠ, Karel. Aktuální trend v oblasti vzdělávání. *Aula*. 2009, **4**(5), 3-6. ISSN 1210-6658.

MÁLEK, Jiří. Centrální anticholinergní syndrom - zapomenutá diagnóza? *Anesteziologie a intenzivní medicína*. 2021, **32**(4-5), 237-239. ISSN 1214-2158. DOI: 10.36290/aim.2021.048

Příspěvek ve sborníku nebo kapitola

Povinné údaje a typografie podle ISO 690:2011.

Autor (PŘÍJMENÍ, Jméno). *Název příspěvku*. In: Editor/editoři (PŘÍJMENÍ, Jméno). *Název sborníku*. Místo: nakladatel, rok, strany. ISBN (nebo ISSN).

Příklad:

NOVÁK, Jan a Miroslav ŠPAČEK. Klaustrofobie. In: VESELÝ, Jan, ed. *Cesty 2010: sborník ze 4. konference*. Praha: Galén, 2011, s. 70-71. ISBN 80-239-1375-1.

On-line zdroje

Povinné údaje a typografie podle ISO 690:2011.

Autor (PŘÍJMENÍ, Jméno). *Název* [online]. Další údaje dle typu dokumentu [citováno dne]. DOI nebo adresa (za DOI či adresou odkazu se nikdy nepíše tečka).

Příklady:

Infogram: Portál pro podporu informační gramotnosti [online]. Infogram, ©2011 [cit. 10.2.2022]. Dostupné z: <http://www.infogram.cz/>

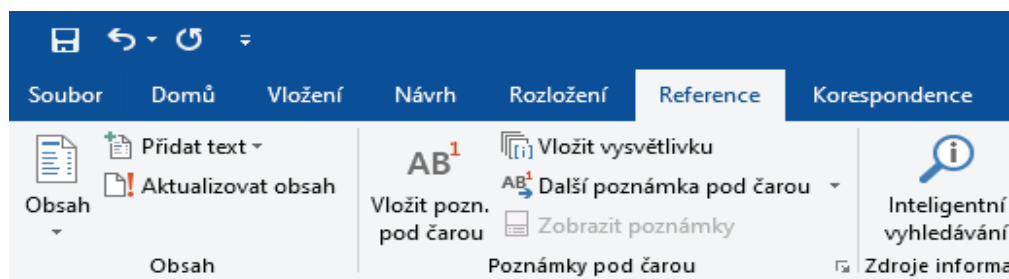
ČADA, Roman. Degree conditions on induced claws. *Discrete Mathematics* [online]. 2008, **308**(23), 5622-5631 [cit. 10.2.2022]. ISSN 0012-365X. Dostupné prostřednictvím Science Direct. DOI:10.1016/j.disc.2007.10.026

ALLEN, Robert B. Model-Oriented Scientific Research Reports. *D-Lib Magazine* [online]. 2011, **17**(5/6) [cit. 10.2.2022]. ISSN 1082-9873. DOI:10.1045/may2011-allen

4. POZNÁMKOVÝ APARÁT

Součástí poznámkového aparátu jsou poznámky pod čarou, ve kterých se uvádějí informace, které nejsou součástí vlastního textu, ale také nejsou odkazem na použitou literaturu.

Tyto poznámky jsou v textu značeny horním indexem a vkládají se ve aplikaci Word pomocí funkce Vložit poznámku pod čarou v sekci Reference¹.

¹ Obrázek s funkcí aplikace Word Vložit poznámku pod čarou je uveden níže.